

**Projekt je realizovaný vďaka podpore:**



**8. júl 2014**

## TLAČOVÁ SPRÁVA

### Výsledky Hodnotenia samosprávnych opatrení (HSO) v regiónoch SR za obdobie 2. štvrtroka 2014

Centrum pre hospodársky rozvoj (CPHR), prináša výsledky projektu **Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO)**. V rámci projektu sa štvrťročne vyjadrujú ekonomickí analytici, podnikatelia, primátori a starostovia, zástupcovia akademickej obce, stavovských a mimovládnych organizácií k navrhovaným a realizovaným opatreniam samosprávnych inštitúcií na úrovni obcí, miest i krajov. Projekt HSO tak prináša názor odbornej verejnosti na dôležité opatrenia ekonomicko-sociálneho charakteru ovplyvňujúce kvalitu života občanov v jednotlivých regiónoch Slovenska.

Partnerom projektu je **Združenie miest a obcí SR**, realizovaný je vďaka podpore spoločnosti *Slovnaft, a.s.*

#### Výsledky:

Najvyššie oceneným opatrením za obdobie **apríl až jún 2014** sa stala **systematická a dlhodobá práca obce Lomnička na vzdelávaní rómskych detí a mládeže**. Kým inde je bežné, že rómski žiaci prepádávajú a povinnú školskú dochádzku končia v piatej triede a polovica Rómov na Slovensku nemá ukončené ani základné vzdelanie, v Lomničke až 70 percent žiakov ukončí prinajmenšom základné vzdelanie v deviatom ročníku.

#### Poradie opatrení od najlepšie k najhoršie hodnoteným:

(pozitívne opatrenia majú plusový rating, negatívne mínusový)

Hodnotenie samosprávnych opatrení	Rating
	[300, -300]
1. V Lomničke pracujú s Rómami systematicky, výsledky sa dostavili	<b>223</b>
2. Bratislava ušetrila vďaka elektronickej aukcii milióny eur	<b>189</b>
3. Komárno dalo do používania dvojjazyčné formuláre na platbu daní	<b>159</b>
4. Trnava začala zverejňovať zápisnice z výborov	<b>124</b>
5. Bardejovské zastupiteľstvo rozdávalo aj bizarné odmeny	<b>- 144</b>
6. V Dúbravke sa šafáril s bytmi	<b>- 195</b>

7. Viacnásobne trestaný muž sa stal kontrolórom firmy patriacej banskobystrickej župe	<b>- 227</b>
--	--------------

Druhým najúspešnejším samosprávnym opatrením v druhom štvrtroku 2014 sa stala **elektronická súťaž mesta Bratislava na údržbu ciest a celoročnú opravu výtlkov**, v ktorej sa podarilo konečnú sumu znížiť až o 40 % a mesto tak ušetrí milióny eur.

Ako tretie najúspešnejšie opatrenie druhého štvrtroka 2014 bolo ohodnotené opatrenie **z Komárna, ktoré zaviedlo dvojjazyčné formuláre na zaplatenie daňových poplatkov**.

Najmenej prínosným opatrením sa stalo konanie vo firme Banskobystrická regionálna správa ciest patriacej pod banskobystrickú župu. **Na miesto kontrolóra tam bol dosadený viackrát trestaný muž**, pričom verejnosť informáciu o takomto voľnom mieste nemala, a teda sa o miesto nikto iný uchádzať nemohol.

## ----- Podrobný popis opatrení a vybrané komentáre hodnotiteľov

### 1. V Lomničke pracujú s Rómami systematicky, výsledky sa dostavili

Takmer trojtisícová dedina Lomnička, okr. Stará Ľubovňa, v ktorej bývajú takmer výlučne Rómovia, bilancovala výsledky svojej práce na vzdelávaní rómskych detí a mládeže. Systematickou a dlhodobou prácou sa v Lomničke podarilo dosiahnuť to, o čom mnohé iné obce iba snívajú. Kým inde je bežné, že rómski žiaci prepádajú a povinnú školskú dochádzku končia aj v piatej či šiestej triede a polovica Rómov na Slovensku nemá ukončené ani základné vzdelanie, v Lomničke až 70 percent žiakov ukončí prinajmenšom základné vzdelanie v deviatom ročníku. Takmer všetci títo žiaci potom pokračujú na strednom odbornom učilišti, ktoré má v dedine pod Tatrami vysunuté pracovisko. V Lomničke spustili vlastný projekt už pred jedenástimi rokmi a jeho cieľom bolo vyriešiť zaradenie rómskych detí od vzdelávacieho systému až na trh práce. Za päť rokov vybudovali funkčnú základnú školu, zriadili materskú školu a dotiahli do obce vysunuté pracovisko poľnohospodárskeho učilišťa, aby deti získali pracovné zručnosti.

Jazykovú bariéru u detí z osád prekonávajú už na predškolskej výchove, do ktorej zapájajú aj matky. Na prvom stupni vyučujú prevažne zážitkovou metódou s interaktívnymi tabuľami a ďalšími technológiami.

#### **Komentár**

Hodnotiaca komisia ocenila opatrenie najvyšším počtom bodov najmä z dôvodu, že obci sa podarilo realizovať dlhodobé, rôzne sféry života spájajúce projekty, ktoré sa pretavili do celku, ktorý prináša výsledky. A tiež, že v tomto prípade sa podarilo zatahnuť do vzájomnej spolupráce rôzne strany, od ľudí z obce, pedagógov, terénnych pracovníkov, až po samotných Rómov.

Medzi hodnotiteľov, ktorí opatrenie hodnotili pozitívne, patrila aj **Martin Šuster**, riaditeľ odboru výskumu Národnej banky Slovenska, podľa ktorého je vzdelanie najdôležitejšou funkciou samosprávy a výsledky Lomničky v základnom

školstve aj v predškolskej výchove si zasluhujú veľké ocenenie. Pochybnosť má iba o vhodnosti jediného učilišťa pre väčšinu detí.

Rovnako pozitívne vnímal opatrenie aj **Juraj Nemec**, profesor na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorý si myslí, že integrácia „znevýhodnených sociálnych skupín“ je kľúčovou otázkou budúcej existencie našej krajiny. Tento „projekt“ ukazuje, že práve vzdelávanie by mohlo byť „dobrou cestou“.

Skeptickejšie vnímal, naopak, opatrenie **Dušan Sloboda**, analytik z Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika v Bratislave. Podľa jeho názoru, obec Lomnička predstavuje uzavretý mikrosvet, v ktorom síce tamojšie deti majú na jednom mieste možnosť navštevovať postupne materskú, základnú i strednú školu, avšak nie je možné posúdiť, aká je ich reálna pripravenosť na život, ak by z tohto mikrosveta vyšli von. To, že v Lomničke až 70 percent žiakov ukončí prinajmenšom základné vzdelanie v deviatom ročníku, môže vypovedať aj o istej dávke subjektivity posudzovania žiakov (viď výsledky Testovania 9), keďže sa len málokto z nich uchádza o ďalšie štúdium na iných stredných školách.

## **2. Bratislava ušetrila vďaka elektronickej aukcii milióny eur**

Deravé bratislavské cesty budú opravené oveľa lacnejšie, ako sa predpokladalo. Stalo sa tak vďaka elektronickej súťaži na údržbu ciest a celoročnú opravu výtlkov, v ktorej sa podarilo konečnú sumu znížiť až o 40 %. Kým v minulosti oprava jedného metra štvorcového cesty stála 62 eur, nová spoločnosť ju opraví za 37 eur za m<sup>2</sup>. Znamená to, že bratislavská samospráva bude môcť opraviť za rovnakú sumu o takmer tretinu výtlkov viac ako v minulosti.

Nová dodávateľská spoločnosť sa v zmluve s mestom navyše zaviazala k päťročnej záruke na vykonané práce, počas ktorých bude pre Bratislavu zabezpečovať okrem bežnej údržby ciest aj celoročnú opravu výtlkov. Vlni mesto po zime opravilo približne 45-tisíc štvorcových metrov ciest. Na opravu ciest mali pripravených 3,3 mil. €. Z toho 1,3 mil. € uvoľnila na cesty vláda, milión prispel Bratislavský samosprávny kraj a jeden milión eur vyčlenilo z mimoriadnych zdrojov mestské zastupiteľstvo. Primátor mesta podpísal štvorročnú zmluvu s novou firmou na maximálne 8,2 milióna eur bez DPH.

Bratislava spravuje takmer 390 kilometrov ciest s rozlohou 4 milióny štvorcových metrov, zároveň zodpovedá za 295 kilometrov chodníkov a viac ako 10-tisíc kanálových vpustí.

### **Komentár**

Hodnotiaci sa veľkou väčšinou zhodli, že efektívnosť pri nakladaní s verejnými financiami je mimoriadne dôležitá, avšak zároveň pri dodržaní podmienky kvality, ktorá musí byť adekvátna. Vysoký počet pridelených bodov svedčí o význame opatrenia smerom navonok, pretože plytvanie verejnými zdrojmi vnímajú hodnotiaci ako obrovský neuh slovenskej spoločnosti.

Podľa **Dušana Slobodu** ide o ďalšie z radu dôkazov, že ak sa na začiatku dobre zadefinujú podmienky obstarávania (vrátane požadovanej kvality a záruk) a samospráva sa následne vydá cestou skutočnej súťaže, výsledkom môže byť výrazná úspora peňazí daňovníkov až v desiatkach percent. Kým sa neprestanú v tejto krajine tunelovať verejné rozpočty a nezačne byť uplatňované právo a

spravodlivosť, rozdiel v kvalite služieb ponúkaných verejnou správou u nás a napr. v susednom Rakúsku ostane priepastný. Nezachránia nás ani eurofondy či vyššie dane, skôr naopak.

Naopak, **Eduard Vokál**, *primátor mesta Lipany* vyjadril názor, že elektronické aukcie sa u nás preceňujú. Myslí si, že zákon o verejnom obstarávaní v prípade dobre nastavených podmienok dáva možnosti na dobrý a kvalitný výber dodávateľa aj klasickými spôsobmi. Nie je to zásluhou elektronickej aukcie, ale podmienok v súťaži. Na druhej strane existuje hranica medzi reálnou cenou a primeranou kvalitou. Niekedy sa táto hranica posúva na úkor kvality. V prípade elektronických aukcií práve preto, že nasleduje elektronická dražba, sú prvotné ceny ponúkané firmami spravidla vyššie a preto sa zdá úspora väčšia.

### **3. Komárno dalo do používania dvojjazyčné formuláre na platbu daní**

Komárno ako prvé mesto na Slovensku so zmiešanou národnosťou zaviedlo dvojjazyčné formuláre na zaplatenie daňových poplatkov. V prvom kole išlo o tlačivá na zaplatenie daní z nehnuteľností a poplatku za odvoz a likvidáciu odpadov. Dvojjazyčnosť umožnila technická zmena v informačnom systéme a podarilo sa zároveň zaviesť nový spôsob spracovania dát. Rozhodnutia sa navyše netlačia klasickým spôsobom, ale na špeciálny papier, ktorý po zlepení slúži zároveň aj ako obálka. Mesto tak ušetrí nielen čas, ale aj pracovnú silu.

Miestny mestský úrad aj doteraz podporoval používanie jazyka národnostnej menšiny a v budúcnosti sa bude snažiť, aby dvojjazyčná komunikácia s mestom bola prirodzená.

#### ***Komentár***

Opatrenie bolo členmi komisie hodnotené iba pozitívne, ako veľmi prínosné z pohľadu znižovania národnostného napätia. Komisia ho ocenila aj preto, že snaha a vôľa orgánov verejnej správy komunikovať s občanmi v jazyku, ktorý je im najbližší, je ľudským a priateľským gestom.

Aj keď si podľa názoru **Tatiany Šulíkovej**, *analytičky spoločnosti Amrop, Bratislava*, opatrenie mesta Komárno určite vyslúži aj kritiku tzv. „národovcov“, ide o prirodzený krok zo strany mesta so zmiešanou národnosťou. V súčasnosti je spoločnosť presiaknutá rôznymi konfliktami, nenávisťou, podnecovaním neznášanlivosti. Komárno nešlo touto cestou a podľa nej realizovalo rozumné a ústretové opatrenie.

**Ľubica Trubíniová**, *projektová manažérka iniciatívy Bratislava otvorene* si myslí, že verejná správa (v tomto prípade samospráva Komárna) má pri napínaní svojej misie vždy v prvom rade vychádzať v ústrety verejnosti, t. j. má sa snažiť kvalitne a efektívne slúžiť verejnosti. Kvalitný výkon verejnej správy je základom spokojnej existencie ľudí v spoločnosti. Možnosť vybaviť dôležité úradné veci v materinskom jazyku podľa nej nepochybne zvyšuje kvalitu služby verejnej správy. Navyše, naplňa sa tým jedno zo základných ľudských práv – právo rozširovať a prijímať informácie v materinskom jazyku, resp. nebyť diskriminovaný na základe svojej národnostnej príslušnosti alebo etnického pôvodu.

## 4. Trnava začala zverejňovať zápisnice z výborov

Trnavská samospráva začala na svojej webovej stránke zverejňovať zápisnice z rokovaní výborov mestských častí. Samospráva ich doteraz nezverejňovala, pretože zákon jej to neprikazuje. Pridala sa tak k niektorým iným mestám, ako napríklad Považská Bystrica, Zvolen, Nitra, Zlaté Moravce, Rimavská Sobota, či Trenčín, ktoré tak robia už dávnejšie.

Samospráva tvrdí, že doteraz takúto požiadavku nedostala a keď o ňu aktivisti požiadali, samospráva okamžite pristúpila k jej plneniu. Aktivisti požadovali zverejňovanie zápisníc z dôvodu, že občania by podľa nich mali mať právo vedieť, aké témy riešia v jednotlivých výboroch, pretože spoluúčasť občanov je dôležitým predpokladom pre dobre fungujúcu spoločnosť.

Zákon nekladie žiadne požiadavky na oficiálne výstupy zasadnutí výborov mestských častí a je to skôr na praxi, ktorá sa ustálila v tej-ktorej samospráve.

### *Komentár*

Hodnotiaca komisia pozitívne ocenila snahu samosprávy o väčšiu informovanosť, a to aj napriek tomu, že to od nej nevyžaduje zákon a že iné mestá túto prax realizujú už dlhšie. Vidia totiž v takomto konaní samosprávy príklad správy vecí verejných a vnímajú ho ako protiklad k alibizmu politikov, ktorí svoje, pre spoločnosť ubližujúce rozhodnutia, opierajú často o ich súlad so zákonom.

Podľa **Bohumila Olacha**, novinára s dlhoročnými skúsenosťami zo samosprávy by bolo najlepšie, keby samospráva zverejnila všetko, okrem toho, čo jej zákon zakazuje zverejniť, pretože to dnes internet umožňuje. Preto opatrenie Trnavy o zverejňovaní zápisníc zo zasadania výborov miestnych častí Trnavy, môže byť len dobré opatrenie. (Nepoužívam slová „mestské časti“, lebo tie sú iba v mestách Bratislava a Košice. V iných mestách majú len miestne časti.) Žiaľ, dosiahnuť väčšiu účasť obyvateľov na správe vecí verejných sa veľmi nedarí ani v mestách, kde zverejňujú maximum informácií, pretože to je trochu zložitejšia otázka, ktorá súvisí najmä s tým, akú šancu majú, aby veci naozaj ovplyvnili.

Postup trnavskej samosprávy uvítal aj **Ján Buček**, vysokoškolský pedagóg na Prírodovedeckej fakulte UK, Katedre humánnej geografie a demogeografie. Podľa neho, najmä vo väčších mestách treba aktívnejšie pracovať na úrovni parciálnych priestorov mesta. Zastupiteľstvo je pre mnohých ďaleko. Výbory mestských častí sú vhodným nástrojom, hoci často podceňovaným, či vôbec nevyužívaným. Sú súčasťou prostredia posilňujúceho participáciu občanov, rozširujú možnosti miestnej demokracie. Najmä vo väčších mestách by sa mali zaoberať ako ich prácu a vplyv využiť na pritiahnutie občanov k záujmu o veci verejné, aj nad rámec zákona. To bezprostredné okolie býva pre nich dôležité a tu sa tvorí ich vzťah k mestu a aj jeho samospráve.

## 5. Bardejovské zastupiteľstvo rozdávalo aj bizarné odmeny

Na mimoriadnom mestskom zastupiteľstve schválili bardejovskí poslanci tisícové odmeny konateľom mestských obchodných spoločností. Na tom by nebolo nič čudné, ak by nešlo o prípady, ktoré vyvolávajú prinajmenšom počudovanie.

Medzi odmenenými bol totiž napríklad bývalý konateľ, ktorý funkciu vykonával do 30. 6. 2013 a už vo firme nepracuje. Ďalším odmeneným sa stal aj konateľ novovzniknutej mestskej eseročky Mestské lesy, ktorá ukončila rok v strate 3 340,87 eura. Tomu, s platom 2 tisíc eur schválili poslanci odmenu 2,5-tisíc eur. Čerešničkou na torte je odmena pre konateľa Bardejovskej televíznej spoločnosti, ktorá je vyššia ako zisk podniku. Ten dosiahol výšku 1 463,24 eura, pričom konateľ dostal dvojtisícovú odmenu.

Odmeny sa nepozdávajú ani predsedovi Združenia občanov miest a obcí Slovenska Vladimírovi Špánikovi, podľa ktorého takéto netransparentné spôsoby v mestských podnikoch vyvolávajú oprávnený pocit nedôvery občanov voči primátorom či zastupiteľstvu.

## **Komentár**

Prvé z negatívne hodnotených opatrení si svoje postavenie v hodnotení vyslúžilo najmä za to, že prevažná časť komisie zastáva názor, že odmeny nad rámec základných miezd by sa mali udeľovať v nadväznosti a v súlade s dosiahnutým hospodárskym výsledkom, rovnako, ako je tomu v súkromnej sfére.

**Tatiana Šulíková** vyjadrila názor, že vedenie mesta sa voči svojim občanom a voličom správa arogantne. Odmeny boli pridelené netransparentne, prevažne konateľom a manažérom, ktorí na ne nie sú odkázaní a v nejednom prípade si odmenu ani nezaslúžili. Nespokojnosť občanov je na mieste a je dôležitá, aby bola táto nespokojnosť prejavovaná minimálne v ďalších voľbách.

**Andrej Šteiner**, riaditeľ Karpatského rozvojového inštitútu, o.z., Košice si myslí, že kým nebudú existovať v každej územnej samospráve jasné a zastupiteľstvom odsúhlasené kritériá na udeľovanie odmien z verejných zdrojov, možno sa len domnievať, či to bolo, resp. nebolo oprávnené. Hodnotiť treba podľa jeho názoru kritériá a ich dodržiavanie, nie výšku odmeny.

## **6. V Dúbravke sa šafáril s bytmi**

Hlavná kontrolórka mestskej časti upozornila, že pri obecných bytoch za posledné roky mestská časť išla proti pravidlám, až v 80 percentách, podľa nej, úspešní nájomcovia nespĺňali kritériá. Podľa informácií médií, z podozrivých prevodov profitovali priamo úradníci mestskej časti Dúbravka, susednej Karlovej Vsi či ich rodina. Byty pridelovala bytová komisia, niektoré však priamo starosta Ján Sandtner (nezávislý).

V jednom z prípadov prideliť jednoizbový byt bratovi personálnej a mzdovej šéfkou na dúbavskej radnici, hoci ten podľa hlavnej kontrolórky nespĺňal podmienky na pridelenie bytu. Najskôr mu mestská časť prenajímala, avšak neskôr ho už naňho previedla, pričom ten ho okamžite podľa výpisu z katastra daroval svojmu bratovi. Nový nájomca má po predchádzajúcom doplatiť radnici dlhy, avšak miestny poslanec Juraj Káčer tvrdí, že zaplatil len tretinu, desaťtisíc eur, zvyšok musela doplatiť mestská časť.

V inom prípade bol ďalší trojizbový byt v Dúbravke bol pridelený do prenájmu vedúcemu stavebného úradu v susednej Karlovej Vsi, keď ho spomedzi piatich uchádzačov vybral priamo starosta Sandtner. Kontrolórka v správe upozorňuje, že radnica byt vypratala pre služobné potreby.

Hovorca primátora Bratislavy na margo veci tvrdí, že mesto v tomto nemá na mestské časti účinné páky, lebo rozhodujú samostatne.

## **Komentár**

Respondenti sa väčšinou zhodli, že ide o praktiky, ktoré sú neprípustné, a ktoré existujú iba vďaka tomu, že samospráva stále nie je pod takou dostatočnou verejnou kontrolou, ktorá by zabránila podobnému zneužívaniu moci.

Podľa **Dušana Slobodu** aj tento prípad opäť potvrdzuje, že verejná správa nie je dobrý vlastník a k majetku, ktorým disponuje, sa nespráva hospodárne. Ak už samospráva vlastní byty, mala by o ich pridelení do prenájmu či vlastníctva iných osôb rozhodovať podľa jasných a vopred stanovených pravidiel a kritérií, ktoré by nemali dovoliť akékoľvek zasahovanie úradníkov či činovníkov samosprávy do výberu. Myslí si, že pravidlá by mali obsahovať aj zadefinovanie konfliktu záujmov a etický kódex, ktorý by mal jasne stanoviť obmedzenia pre rodinkárstvo.

Podľa názoru **Jozefa Jarinu**, riaditeľa Komunitnej nadácie Bardejov, štaťnosť a profesionalita pani hlavnej kontrolórky v Dúbravke sú na mieste! Úradníci tejto mestskej časti, členovia bytovej komisie i starosta Sandtner si s najväčšou pravdepodobnosťou zakladajú svoje konania na nízkej vymožitelnosti práva na Slovensku. Vo vyspelých krajinách by takýto rozsah svojvôle starostu a jeho „spolupracovníkov“ eliminovalo už najbližšie okolie. U nás sa občianska štaťnosť ešte nepovažuje za cnosť.

## **7. Viacnásobne trestaný muž sa stal kontrolórom firmy patriacej banskobystrickej župe**

Predstavenstvo firmy Banskobystrická regionálna správa ciest (BBRSC), ktorej jediným akcionárom je banskobystrická samospráva vedená županom Mariánom Kotlebom (Ľudová strana Naše Slovensko) a ktorej predstavenstvo aj dozorná rada je plná nominantov ĽSNS, schválilo zmenu organizačného poriadku BBRSC. Na jeho základe vznikol úsek vnútornej kontroly, kde ako prvý získal miesto kontrolóra Róbert Martinák z Lučenca. Ide o človeka, ktorý bol za rôzne trestné činy, vrátane krádeží, v minulosti už jedenásťkrát odsúdený, tieto tresty sú však už zahladené. Naposledy ho však riešili za priestupok spáchaný v roku 2013, teda iba vlani. V marci v lučenskom obchodnom dome mal odcudziť tekuté mydlo v hodnote 3,09 eura.

Na otázku médií, ako sa ostatní uchádzači o zamestnanie mohli dozvedieť o tom, že BBRSC má voľné pracovné miesta a akými schopnosťami presvedčil zamestnávateľa R. Martinák, že spomedzi všetkých ostatných záujemcov je práve on vhodný na pozíciu kontrolóra odpovedal riaditeľ BBRSC písomne po tom, čo jeho vyjadrenie musel najprv schváliť tlačový odbor Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja. Okrem iného v odpovedi uviedol, že „v čase zriadenia úseku vnútornej kontroly sa pán Martinák uchádzal o možnosť pracovať v prospech Banskobystrického samosprávneho kraja. Nakoľko na BBRSC vznikol nový úsek, prejavil záujem o pracovnú pozíciu referenta. V tom čase neboli žiadni iní uchádzači...“ Podľa generálneho riaditeľa Martináka prijali ako každého iného pracovníka na základe vstupného pohovoru a po predložení

požadovaných dokladov vrátane aktuálneho výpisu z registra trestov, v ktorom žiadny záznam nemal.

## **Komentár**

Najmenej prospešné opatrenie získalo svoje negatívne hodnotenie v rebríčku najmä preto, lebo podľa členov komisie odráža nielen zlú kultúru, ale aj nedostatočnú legislatívu, ktorá by mala brániť pracovať vo verejnej správe ľuďom, na ktorých sa síce dnes už opätovne hľadí ako na čistých, ale ich trestný register nesie škvrny z minulého konania. Situácia v BBSK podľa viacerých hodnotiteľov vyzerá dokonca tak, že Kotleba už väčšine volených poslancov BBSK vyhovuje. Lebo v opačnom prípade by ho dokázali – na základe petície občanov – v zastupiteľstve odvolať a potom dať vypísať nové voľby.

**Vladimír Pirošík**, *advokát a poslanec MsZ v Banskej Bystrici* k opatreniu uviedol, že Marián Kotleba vyhral župné voľby v BBSK s leitmotívom „nie sme ako oni“. Veľmi rýchlo však ukázal, že jeho pracovnými metódami sú najmä partajný klientelizmus, nekompetentnosť a netransparentnosť a jeho cieľom je premeniť orgány bystrického VÚC na vysunuté pracovisko jeho ĽSNS, financované všetkými daňovníkmi kraja. Naozaj nie sú ako „oni“: sú ešte horší...

**Politológ Ivan Rončák** poukázal na fakt, že podľa prieskumov verejnej mienky, práve personálna politika samospráv je oblasťou, v ktorej verejnosť vníma najväčší priestor pre korupciu a klientelizmus. Preto práve tu musia samosprávy postupovať tak, aby verejnosť presvedčili, že v tomto je samospráva čistá.

## **RETROSPEKTÍVA**

*Pohľad späť na vybrané opatrenie, hodnotené v tomto projekte v minulosti (rubrika sa opätovne nehodnotí)*

### **Stará Kremnička poskytla nevyužitú obecnú pozemky miestnym Rómom**

Obecné pozemky, ktoré samospráva obce Stará Kremnička (okres Žiar nad Hronom) nevyužíva, ponúkla do prenájmu miestnym rómskym rodinám, ktorých členovia sú nezamestnaní. Pozemky majú slúžiť na vytvorenie záhrad, pričom občania za ich prenájom nebudú platiť, uhradia iba daň z pozemkov.

Ako uviedol starosta obce, cieľom tohto opatrenia je, aby rómske rodiny, v ktorých nikto nepracuje, mali k dispozícii pozemky, ktoré si svojpomocne upravujú a neskôr si na nich môžu dopestovať plodiny. Ponuku obce už začali využívať prvé rodiny, ktoré si na pozemkoch začali robiť počiatkové úpravy.

### **Súčasnoscť:**

Očakávaná, ktoré do opatrenia obec vkladala, sa napokon splnili iba čiastočne, čo potvrdil aj starosta obce. Do obhospodarovania prenajatých pozemkov sa nakoniec zapojili iba dve rómske rodiny, ktoré si zasadili zemiaky a zeleninu a jedna rodina začala chovať aj domáce zvieratá - kozu a hydinu. Podľa slov starostu, väčšina miestnych Rómov jednoducho nechce čokoľvek robiť, len to, čo naozaj musí. Obec podľa jeho slov podala pomocnú ruku tým, ktorí si chceli zmeniť život k lepšiemu a je odhodlaný tak robiť aj naďalej.



**Poznámka:**

**Členovia hodnotiacej komisie hodnotia opatrenia v rámci tohto projektu bez nároku na odmenu. Jednotlivé hodnotenia majú charakter ich osobného postoja a nemusia zodpovedať názorovej línii CPHR alebo organizácie, v ktorej hodnotitelia pôsobia.**

**Členovia hodnotiacej komisie, ktorí hodnotili opatrenia monitorované v 2. štvrťroku 2014:**

**Ján Buček**, vysokoškolský pedagóg, Prírodovedecká fakulta UK, Katedra humánnej geografie a demogeografie

**Jozef Čavojec**, redaktor denníka SME, Bratislava

**Juraj Fekete**, Regionálne poradenské a informačné centrum, Dunajská Streda

**Juraj Gallo**, ekonóm, Mestský úrad Žiar nad Hronom

**Jozef Jarina**, riaditeľ, Komunitná nadácia Bardejov,

**Vojtech Koleják**, lekár, Nemocnica s poliklinikou, Trstená

**Juraj Nemec**, profesor, Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica

**Bohumil Olach**, novinár s dlhoročnými skúsenosťami zo samosprávy, Bratislava

**Vladimír Pirošík**, advokát a poslanec MsZ, Banská Bystrica

**Ivan Rončák**, politológ, Ružomberok

**Dušan Sloboda**, analytik, Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika, Bratislava

**Andrej Šteiner**, riaditeľ, Karpatský rozvojový inštitút, o.z., Košice

**Tatiana Šulíková**, analytička, Amrop, Bratislava

**Martin Šuster**, riaditeľ odboru výskumu, Národná Banka Slovenska, Bratislava

**Ľubica Trubíniová**, projektová manažérka, iniciatíva Bratislava otvorene

**Eduard Vokál**, primátor, Lipany